

Nr 836.

Av herr **Sandberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 265, angående anslag till statliga och kommunala beredskapsarbeten m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 265 angående anslag till statliga och kommunala beredskapsarbeten m. m. lämnas bl. a. en redogörelse för en av länsstyrelsen i Västerbottens län i skrivelse den 27 januari 1936 gjord hemställan att till länsstyrelsens förfogande måtte ställas ett belopp av 30 000 kronor att utgå av arbetslöshetsmedel för främjande av enskild verksamhet. Beloppet skulle av länsstyrelsen mot redovisningsskyldighet användas som bidrag till skapande av småindustrier i Västerbottens län.

Länsstyrelsen upplyser, att länets landsting för år 1936 beviljat ett anslag å 8 000 kronor att användas för utrednings- och propagandaverksamhet för småindustriens upparbetande. Goda möjligheter förefinnas enligt länsstyrelsen för småindustriens utbredning inom länet. Råvaror finnas, och intresserade personer vore villiga att gripa sig verket an. Emellertid vore de, som kunde komma ifråga som utövere av småindustri, så gott som undantagslöst medellösa, och möjligheterna för dessa att få låna hela det kapital, som kunde erfordras för inköp av maskiner, redskap och råvaror samt för förhyrande eller inredande av lokal, vore vanligen starkt begränsade. Från flera håll ha fördenskull förfrågningar gjorts hos länsstyrelserna, huruvida möjlighet förefunnes att erhålla förmånligt lån eller bidrag för igångsättande av dylika företag. Det vore därför enligt länsstyrelsens förmenande synnerligen ändamålsenligt, om medel kunde ställas till dess förfogande, att användas för beredande av smärre understöd för påbörjande av ny småindustri eller utvidgande av redan befintlig sådan.

Över denna framställning har departementschefen infordrat utlåtande dels från länsstyrelserna i de län, där småindustri redan finnes eller särskilda förutsättningar för skapande av sådan industri kunna tänkas föreligga, dels ock från kommerskollegium. Utlåtanden hava sålunda avgivits av länsstyrelserna i Jönköpings, Blekinge, Göteborgs och Bohus, Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län.

Länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus, Värmlands, Västernorrlands och Norrbottens län hava uttalat sig till förmån för framställningen samt därtill hemställt, att till varderas förfogande måtte ställas medel för enahanda ändamål, som med länsstyrelsens i Västerbottens län framställning avses. Av de övriga länsstyrelserna har endast en avstyrkt bifall till framställningen.

Kommerskollegium har i sitt utlåtande ställt sig mycket välvilligt till förslaget. Kollegium funne det obestriddigt, att uppkomsten och utvecklingen av en livskraftig småindustri skulle bliva av stor betydelse för de län, varom fråga vore. Utan att överskatta de ökade möjligheter, som statliga åtgärder för utvecklande av småindustrien inom länen i folkförsörjningshänseende kunna bereda, ansåge kollegium det synnerligen lämpligt, att dylika åtgärder togos under överbäggande. Kollegium var däremot icke beredd att tillstyrka, att man utan ytterligare utredning slår in på den vägen att bereda statligt stöd för startande av nya företag på sätt som föreslagits.

Departementschefen, som också ställt sig förstående till ifrågavarande framställning, har dock icke ansett sig kunna utan föregående allsidig utredning medverka till åtgärder i angivet syfte. Departementschefen upplyser, att inom handelsdepartementet nyligen igångsatts en utredning, där jämväl den föreliggande frågan torde komma under överbäggande.

Såsom av den här återgivna redogörelsen för ärendet framgår råder, såväl hos de hörda myndigheterna som för departementschefens del, i allt väsentligt enighet om att det här gäller en mycket behjärtansvärd sak och att den bör kunna bli föremål för stöd från statens sida. Emellertid kommer det att taga sin tid innan utredningen utförts och riksdagen fattat sitt beslut i ärendet. Under tiden kan det framväxande intresset för uppkomsten och utvecklingen av småindustrien icke erhålla det stöd, som här är ifråga. Särskilt där man redan nedlagt åtskilligt med arbete och kostnader för utrednings- och propagandaverksamhet och stort intresse därför förefinnes för upptagande av ifrågavarande binäring, vore det att förspilla dyrbar tid och måhända även ägnat att minska hågen för företagsamheten, om den behöfliga hjälpen låter för länge vänta på sig. Det torde icke heller kunna anses såsom någon allt för stor äventyrlighet om Kungl. Maj:t finge rättighet att såsom en förstahandsåtgärd, där så prövas lämpligt och nödigt, ställa visst belopp till länsstyrelsens förfogande för att användas för ändamål och på sätt ungefär så, som i den förut nämnda framställningen från länsstyrelsen i Västerbottens län avses.

Medel för ifrågavarande ändamål synas kunna utgå antingen av de medel ur anslaget till reservarbeten, som jämlikt medgivande av 1935 års riksdag må disponeras för främjande av företagsverksamheten, eller från anslaget till lån och subventioner till främjande av enskild företagsamhet. Å båda dessa anslag finnas reservationer, som torde möjliggöra tillgodoseendet även av nu avsett ändamål.

Med stöd av det anförda få vi alltså vördsamt yrka,

att riksdagen måtte medgiva, att Kungl. Maj:t berättigas att i avvaktan på närmare utredning i ärendet av tillgängliga medel av anslagen för arbetslöshetens bekämpande använda nödigt belopp för stödjande av småindustrien på sätt

som av det föregående framgår och som av Kungl. Maj:t
prövas lämpligt.

Stockholm den 22 maj 1936.

O. E. Sandberg.

P. J. Näslund.

Ewald Lindmark.

Nils Brännström,
Burträsk.

C. O. Johansson,
Sollefteå.

Johan Johansson,
Tväråselet.
